

## Součinnost letectva s raketovými vojsky v soudobé operaci

Major Boris Neoral

Zavedení raket do ozbrojených sil, co by nového druhu vojenské techniky, je třeba hodnotit jako kvalitativní skok, který působí k podstatnému zdokonalení všech hlavních druhů ozbrojených sil. U pozemních sil je to zavádění raket taktického a operačního dosahu. Letectvo je vyzbrojováno raketami vzduch-vzduch a hlavně vzduch-země. Prudký rozvoj raketové techniky umožnil vytvořit nový a velmi důležitý druh ozbrojených sil — raketové vojsko strategického určení. Tyto skutečnosti mají samozřejmě značný vliv na válku i operaci a úlohu jednotlivých druhů vojsk.

Jak vyplývá z nejdůležitějších pouček sovětské vojenské doktríny, budou hlavním ničivým prostředkem v možné válce jaderné zbraně a hlavním prostředkem jejich dopravy na cíl budou rakety. Ve spojení jaderných zbraní a raket je třeba vidět rozhodující sílu, podstatně ovlivňující průběh války a operaci, zvláště v počátečním období. Hlavní předností raketových zbraní s jadernou náplní je mohutná palebná síla a ohromný ničivý účinek v cíli. Dále je to možnost rychlého manévru palbou nejenom v taktickém, ale i v operačním a dokonce strategickém měřítku za jakýchkoli podmínek.

Mohutnou palebnou sílu představuje i soudobé letectvo, které vzhledem ke svým

charakteristickým vlastnostem vhodně doplňuje, zvláště v operačním měřítku, palebné možnosti raket. Ke značnému zvýšení bojových možností letectva přispělo zavedení raketonosných letounů, schopných zasazovat mohutné jaderné údery na velkou vzdálenost ještě z hloubky vlastního území. Vyzbrojení stíhacího bombardovacího letectva jadernými pumami rovněž značně zvyšuje jeho palebné možnosti, hlavně v operačně taktickém měřítku. Další zvýšení rychlosti i dostupů soudobých letounů a využití speciálních prostředků pro zabezpečení letů, umožňuje rychlé přenášení úsilí ke splnění určených úkolů za různých denních i povětrnostních podmínek.

Rozbrory možností i účinnosti raket a letectva při použití jaderných zbraní umožňují stanovit, že v soudobých podmínkách se stává raketové vojsko spolu s letectvem hlavní palebnou silou ozbrojených sil. Této mohutné palebné síly musí být dovedně využíváno k vytváření výhodných podmínek ke splnění hlavních cílů operace. Má-li plnit raketové vojsko a letectvo takovou úlohu v operaci, je třeba, aby tomu odpovídaly zásady jejich použití i organizace součinnosti. V podmínkách vysoce manévrových, hlubokých operací a rychle se měnících situací, bude efektivní využití možností raket i letectva značně závislé na organizaci součinnosti.

### Součinnost raket s úderným letectvem

Rakety a letectvo plní v soudobých operacích dva stěžejní úkoly, kterými jsou zároveň řešeny nejdůležitější cíle každé operace. Prvořadým z těchto úkolů je zničení nejdůležitějšího uskupení protivníka v daném směru, nebo pásma činnosti našich vojsk. Neméně důležitým úkolem, jenž podmiňuje úspěšnou operaci, je vybojování palebné převahy a vzdušné nadvlády. Úspěšné splnění těchto úkolů do značné míry závisí na organizaci součinnosti raket s úderným letectvem (pod tímto pojmem je myšleno bombardovací a stíhací bombardovací letectvo). Proto chci zaměřit pozornost k rozboru těchto dvou hlavních úkolů.

Jedním z hlavních cílů každé operace

je zničit nejdůležitější uskupení protivníka. Soudobé raketové prostředky a letectvo při použití jaderných náloží dávají při plnění tohoto úkolu takové možnosti, jako nikdy dosud.

Ničit hlavní síly protivníka můžeme v podstatě dvěma způsoby, a to hromadnými nebo skupinovými údery raket a letectva. V obou případech budou působit rakety i letectvo v jednom prostoru v rámci jednoho zámyslu a proto je důležité sebrat jejich vzájemné součinnostní vztahy a povinnosti.

Nejprve k hromadným úderům, kterými jsou vytvářeny základní podmínky ke splnění cílů operací a z toho důvodu jsou

řešeny minimálně na stupni frontu. Tyto údery plánujeme zpravidla samostatně, sladěme je se sousedy a prostředky hlavního velení. Nejsou samoučelné, ale vytvářejí podmínky pro činnost ostatních druhů ozbrojených sil v operaci. Při plánování je důležité správně rozdělit cíle mezi rakety a letectvo tak, aby bylo využito charakteristických vlastností obou prostředků. Cíle pro jednotlivé prostředky v rámci zámyslu velitele frontu navrhuje náčelník raketových vojsk a dělostřelectva a velitel leteckého svazu. V podstatě jde o tři hlavní skupiny cílů, a to raketové prostředky jaderného napadení, letectvo a pozemní vojska. Z hlediska společné činnosti raket i letectva je důležitá skutečnost, že rakety vytvářejí do určité míry i podmínky pro činnost letectva, a to především ničením prostředků protivzdušné obrany nepřítel. Dále je třeba uvážit i možnosti raket co do času zásahu, poněvadž tyto vzhledem k jejich rychlosti i minimální zranitelnosti snižují celkový časový interval hromadného úderu řádově na minuty. Z těchto skutečností budeme především vycházet při součinnosti mezi štáby letectva a raketového vojska. Rozdělení cílů i zpracování časového grafikonu hromadného úderu bude řešeno oběma štáby společně ještě před informační zprávou velitele frontu.

Je výhodné raketami ničit plošné a více méně stabilní cíle a rozrušit a umlčet PVO nepřítel na hlavních směrech činnosti letectva. Letectvem pak ničit cíle bodového charakteru a pohyblivé na směrech umlčení nepřátelské PVO. Při cvičeních vznikaly některé nejasnosti v tom, zda je možné použít raket i letectva do jednoho omezeného prostoru, např. k ničení jedné divize. Ukazuje se, že na divizi v soustředění bude výhodnější použít pouze jednoho prostředku, což je dáno především rozdílnými časovými možnostmi zásahu. Popřípadě je výhodné údery raket omezit pohyb dané divize (komunikační uzly, přepravy) a pak je zničit letectvem v určitém časovém odstupu.

Je třeba řešit i časové navázání úderů raket a letectva. Vzniká otázka, zda udeřit raketami před, anebo po letectvu. Závažnost momentu překvapení v soudobé operaci bezesporu vyžaduje zahajovat hromadné údery raketami.

Oba štáby musí především zpracovat časový grafikon hromadného úderu. Přitom bude třeba zachovat požadavek minimálního časového intervalu mezi údery raket a letectva. To klade zvlášť vysoké požadavky na štáb leteckého svazu, který musí ve

velmi krátké době zpracovat časové možnosti letectva k úderu. Které hlavní prvky bude brát přitom v úvahu? Především vzdálenost letišť úderního letectva od hlavních prostorů ničených cílů, dále možnou dobu průletu nad prostory úderů raket s jadernými náložími, možnosti doplňkového průzkumu (zvlášť pohyblivých cílů) a možnosti vlastní stíhací ochrany. Celková doba činnosti letectva v hromadném úderu se bude pohybovat v rozmezí několika desítek minut oproti úderu raket, který je možný v několika minutách. Dalším faktorem je přechod na podporu pozemních vojsk ihned po úderu. To je zvlášť důležité u letectva, kde tento přechod je závislý na době letu, na cílech v hromadném úderu, přistání a dalším vzletu pro podporu. Tato doba bude značně dlouhá a v závislosti na velikosti použitých skupin se bude pohybovat od jedné až do dvou hodin. Proto je výhodné použít většinu letectva leteckého svazu pro hromadný úder, a potřebnou část ponechat na letištích v pohotovosti k podpoře pozemních vojsk.

Skupinovými údery budou řešeny dílčí úkoly v průběhu operace, a to jak na stupni frontu, tak i na stupni vševojskových svazů. Charakter skupinových úderů nabývají i údery letectva několika útvarů (jednotek) v rámci jednoho zámyslu k ničení jednoho nebo několika důležitých cílů. Může tedy štáb leteckého svazu v průběhu operace plánovat i několik samostatných skupinových úderů a řešit jimi takové typické úkoly, jako boj s nepřátelským letectvem, zálohami, zabezpečení výsadek apod. Zpravidla bude letectvo přímo zúčastněno na skupinových úderech, organizovaných štábem frontu nebo vševojskového svazu a pouze v některých případech bude provádět samostatné skupinové údery. Avšak i při samostatných akcích bude činnost letectva nutně navazovat na činnost raket nebo opačně, a k tomu musí být v obou případech součinnost. Pro skupinové údery není třeba zpracovávat plán, ale v každém případě bude nutné po rozhodnutí velitelů k úderu provést součinnostní dohovor, jehož výsledkem by měl být grafikon činnosti jednotlivých prostředků, zúčastněných na úderu. Na stupni frontu tento dohovor bude mezi štábem raketového vojska a štábem leteckého svazu, u vševojskového svazu, za letectvo se zúčastní dohovoru náčelník letecké operační skupiny. Obsahem grafikonu činnosti bude rozdělení úkolů jednotlivým prostředkům co do času ničení cílů, včetně zásadních otázek zabezpečení (jako stíhací ochrana, přelet linie fronty,

bezpečnostní vzdálenosti od epicenter výbuchů apod.), signálů a způsobu spojení.

Jednou z nejdůležitějších podmínek je získat palebnou převahu a vzdušnou nadvládu. To platí zvláště v současné době, kdy hlavním nosičem jaderných zbraní možného protivníka je letectvo. K tomu je třeba vést nepřetržitý a účinný boj především s operačně taktickými prostředky jaderného napadení a taktickým letectvem nepřítele, tj. se zbraněmi hromadného ničení nepřítele. Z hlediska optimálních možností jsou nejvýhodnější k jejich ničení rakety a letectvo při použití jak jaderných, tak i klasických zbraní. Na stupni frontu se k plnění těchto úkolů vyčleňuje část raketových prostředků a letectva, která je v nepřetržitě bojové pohotovosti připravena okamžitě ničit zjištěné ZHN nepřítele. Všeobecně platí zásada využívat k ničení ZHN jaderné i klasické zbraně. Z těchto zásad vychází i organizace součinnosti raket a letectva.

Ústřední plán boje se ZHN na stupni frontu je zpracováván v těsné součinnosti se štábem leteckého svazu. Ještě před rozhodnutím velitele připraví štáb podklady, které v rámci součinnosti pak upřesní se štábem raketových vojsk a dělostřelectva. Předně to budou varianty možnosti letectva jak co do účinku v cíli (za použití pum, raket a podobně), tak i vzhledem k možnostem doletu a doby zásahu na cíl. Tyto varianty nemohou být všeobecné, ale budou vycházet ze sestavy nepřítele i vlastní a musí odpovídat zámyslu operace. Bude rovněž důležité připravit zásadní návrh na rozdělení cílů mezi rakety a letectvo a v rámci zámyslu operace navrhnout pásma vyhledávání a ničení ZHN nepřítele stíhacím bombardovacím letectvem. Toto budou hlavní součinnostní otázky, které bude řešit front s leteckým svazem.

Vševojskový svaz na základě výpisu z plánu boje se ZHN frontu a vlastního úkolu rovněž řeší tyto otázky na svém stupni. V současných podmínkách budeme chápat pod pojmem podpory vševojskových svazů letectvem souhrn bojové činnosti letectva, vyjádřený v konkrétních úkolech a úsilí podle rozhodnutí velitele vševojskového svazu. Cíli v praxi to znamená, že je-li vyčleněno úsilí stíhacího bombardovacího letectva pro podporu, není možné žádat další úsilí k ničení záloh nebo prostředků ZHN, ale efektivně využít vyčleněného úsilí ke splnění těchto dvou hlavních úkolů. Je zřejmé, že řešení těchto úkolů lze chápat ve smyslu podpory pouze do určité hloubky a tato

hloubka je dána maximálním dosahem raketových armádních prostředků a doletem jednotek stíhacího bombardovacího letectva. Avšak i některé úkoly v této hloubce jsou plněny mimo rámec podpory vševojskových svazů v zájmu a podle rozhodnutí velitele frontu (ničení velkých protiúderových uskupení, operačních a operačně taktických prostředků jaderného napadení nepřítele, komunikačních uzlů apod.). V některých případech budou prováděny úderů ve prospěch daného vševojskového svazu mimo pro něj vyčleněné úsilí. Z tohoto hlediska budeme organizovat i součinnost letectva především k ničení taktických prostředků jaderného napadení nepřítele leteckými jednotkami s klasickou výzbrojí nejlépe raketami vzduch-země).

Přihlédneme-li k možnostem jednotlivých stupňů velení, je výhodné, aby na stupni frontu byl organizován boj se ZHN operačního a operačně taktického dosahu a na stupni vševojskového svazu s taktickými prostředky jaderného napadení. Vezmeme-li v úvahu zásadu udržování části sil letectva v nepřetržitě bojové pohotovosti k zásahu proti ZHN, pak by byly vyčleněny určité jednotky přímo pro stupeň front a v souladu s tím určeno i úsilí a pásma volného vyhledávání a ničení ZHN, které organizuje přímo štáb leteckého svazu.

Na stupni vševojskového svazu bude pak správné udržovat v rámci přiděleného úsilí některou jednotku letectva v nepřetržitě bojové pohotovosti k zásahu proti taktickým ZHN nepřítele. Těmito jednotkami spolu s organickými jednotkami raket a dělostřelectva bude velitel vševojskového svazu řešit konkrétní úkoly boje se ZHN ve svém pásmu. Je zřejmé, že vzhledem k potřebné rychlosti zásahu proti objeveným prostředkům ZHN bude nutné mít nepřetržitě spojení s vyčleněnými jednotkami letectva s možností jejich přímé výzvy. Tím ovšem vyvstává i nutnost zabezpečit navedení vyzvaných jednotek stíhacího bombardovacího letectva do prostoru daného cíle a možnost nepřetržitě vzájemné informovanosti o činnosti raket, dělostřelectva i letectva. A zde právě vyvstává velká úloha leteckých operačních skupin u štábů vševojskových svazů, které musí všechny tyto konkrétní součinnostní otázky zabezpečit. Při tomto způsobu boje se ZHN nepřítele dochází k určité decentralizaci, která je však vzhledem k rychle se měnící situaci i podstatně větším úkolům vševojskových svazů a svazů nezbytně nutná.

### Součinnost raket s průzkumným letectvem

Zavedením raketové techniky do vojsk a zvýšením bojových možností letectva vzrůstá úloha průzkumu cílů všeobecně a úloha vzdušného průzkumu zvláště. V současné době neomezují hranice a možnosti působení na nepřítele v hloubce ani tak vlastnosti a možnosti prostředků úderu, jako hlavně možnosti průzkumu. Značná pohyblivost cílů v hloubce protivníka nezbytně vyžaduje, rychle a přesně určit jejich místa, aby mohly být včas ničeny. Proto mimořádně důležitého významu nabývají právě ty prostředky průzkumu, které jsou schopné rychle a přesně odhalit cíle v celé operační holubce nepřítele (kde je umístěna většina prostředků atomového napadení) a včas předat jejich koordináty štábům raketových vojsk a letectva. Je nepochybné, že rozhodující úlohu v tomto směru musí sehrát letectvo, které bude hlavním dodavatelem zpráv pro raketové vojsko a dělostřelectvo. Úspěch zásahu těchto prostředků pak bude do značné míry závislý na součinnosti průzkumného letectva, raket a dělostřelectva.

Základním orgánem, koordinujícím úsilí všech druhů průzkumu, je vševojskový štáb. Musí vyřešit v těsné součinnosti s daným stupněm leteckého štábu základní úkoly taktického i operačního vzdušného průzkumu. Rozhodně není správné ponechat řešení těchto otázek pouze na leteckém štábu. Vševojskový štáb musí zabezpečit maximální sladění mezi požadavky na průzkum, jeho možnostmi a v rámci celkového úkolu v operaci usměrnit hlavní podřízování leteckých dělostřeleckých průzkumných jednotek štábu raketových vojsk a dělostřelectva neúčelné tříštění sil taktického průzkumu. Výhodnějším bude vyčlenit v rámci celkových úkolů průzkumu pro štáb raketových vojsk a dělostřelectva pouze určité úsilí a vytvořit podmínky k přímé vý-

zvě především ze stupně vševojskových armád cestou leteckých operačních skupin.

V součinnostních otázkách vzdušného průzkumu budeme vycházet ze základních úkolů, na kterých se může letectvo podílet.

Jsou to:

- vedení operačního a taktického vzdušného průzkumu speciálními jednotkami a útvary průzkumného letectva (vizuální, foto, infra a radiotechnický průzkum),

- použití ostatních druhů letectva pro vzdušný průzkum (vycvičené jednotky pro průzkum zvláště u stíhacího bombardovacího letectva),

- zabezpečení dopravy průzkumných skupin do týlu nepřítele.

Je třeba též sladit zvláštní, nový druh průzkumné činnosti „LOV“, tj. správně stanovit prostory lovu a intenzitu činnosti letectva, vyčleněného pro tyto úkoly.

Soudobé požadavky na průzkum jsou složitější zejména co do přesnosti údajů. Průzkum musí dodat tyto údaje:

- charakter a pojmenování objektu,
- úplné zeměpisné koordináty cíle, popřípadě jeho nejzranitelnějších a nejdůležitějších prvků,
- šířku, hloubku a konfiguraci objektu,
- stupeň ženiiného vybudování, odolnost a PVO objektu,
- podklady pro nejvýhodnější dobu provedení jaderných úderů (stupeň pohotovosti, možnosti přesunu, směny sestavy apod.).

Na základě těchto součinnostních otázek průzkumu můžeme zpracovat reálný plán vzdušného průzkumu na stupni štábu leteckého svazu. Raketové zbraně představují základní palebné prostředky zabezpečující dosažení cílů operace, proto je nutné vyčlenit v jejich prospěch hlavní síly vzdušného průzkumu.

### Součinnost vojskových protiletadlových raket se stíhacím letectvem

Zařazení protiletadlových řízených střel do PVO vojsk značně zvyšuje její soudobé možnosti. Předností protiletadlových raket je jejich vysoká pravděpodobnost zásahu, velký ničivý účinek (jaderné hlavice malé kilotonáže), možnost palby na cíle, létající vysokými rychlostmi ve značném výškovém rozsahu, i v podmínkách radiotechnického rušení. Tyto charakteristické zvláštnosti umožňující použití protiletadlových raket k obraně značného množství důležitých objektů na volné ploše. V operacích tak mo-

hou být chráněna hlavní úderná uskupení vojsk, uskupení raketových útvarů a jednotek, tylové nebo komunikační objekty. Nevýhodou těchto prostředků je zatím malý dálkový dosah, malá kadence střelby, nutnost častého přemísťování v průběhu operace a zatím omezená působnost proti nízkým cílům. Při organizaci součinnosti mezi protiletadlovými raketami a letectvem budeme především vycházet z těchto zvláštností a dále z charakteristik stíhacího letectva — jako je velký dosah, značná ma-

névrušchopnost a možnosti změny cíle za letu.

Složitost vzdušné situace v přifrontovém pásmu, její rychlé změny, bojové činnosti za všech denních i povětrnostních podmínek a nutnost chránit vojska v soudobých manévrových operacích, vyžaduje značně zjednodušit organizaci velení a součinnosti ve vojskové PVO. Z tohoto hlediska se jeví výhodným rozdělit frontové pásmo na dvě základní zóny, a to zónu PVO provosledových vševojskových armád a týlovou zónu frontu. V těchto zónách pak centralizovat velení všem prostředkům PVO, zúčastněným na jejich ochraně a zabezpečit je potřebnými radiotechnickými prostředky k vytvoření plošného radiolokačního pole. Takto je možné maximálně efektivně využít stíhacího letectva. Vyžaduje to, vést v pásmu každé vševojskové armády po jedné stíhací letecké divizi, která by větším úsilím působila ve prospěch armády v daném čase a prostoru podle rozkazů z VS PVO armády. Část úsilí těchto stíhacích leteckých divizí by byla vyčleněna pro boj s letectvem na dalekých přístupech a hlavně pro boj s nízkými letáci cíli. Pro ochranu týlové zóny bude třeba vyčlenit část sil stíhacího letectva (samostatné útvary, jednotky). Úkoly boje s letectvem nepřítele na dalekých přístupech, s nízkými letáci cíli a ochrana týlové zóny by pak byly řešeny včetně organizace velení z VS PVO frontu (za předpokladu, že toto je zároveň VS leteckého svazu).

K zabezpečení efektivního využití všech sil a prostředků PVO je nezbytně nutné vycházet ze základních způsobů součinnosti mezi raketami a letectvem. V zásadě jde o dva způsoby:

— podle principu rozdělení pásem činnosti,

— a při působení v jednom pásmu za rozdělení úsilí podle cílů výšek a směrů činnosti.

První způsob je jednodušší a méně náročný na součinnost i velení. Jde o prosté rozdělení celého prostoru bojové činnosti (chráněné zóny) na několik pásem prostorově a výškově omezených, kde působí buď pouze rakety, nebo stíhací letectvo. Tento způsob bude výhodně používat při ochraně týlové zóny nebo zón vševojskových armád na podružných směrech a širokých pasivních úsecích.

Při ochraně zón vševojskových armád na hlavních směrech a v některých důležitých fázích operace vůbec (zasazení druhých sledů, přechod přes velké vodní toky, velké

obklíčovací operace apod.) bude nutné soustředit značné síly a prostředky do omezených prostorů. Za takovýchto podmínek pak bude nutné organizovat součinnost všech prostředků v jednom pásmu (zóně). Při organizaci součinnosti v jednom pásmu je třeba vycházet ze sladěné činnosti všech prostředků PVO co do cílů, výšek a směrů. Základem je rozdělení pásma společné činnosti co do výšek a směrů působení jednotlivými prostředky a zároveň stanovit zásady přednostního působení buď raket nebo letectva proti určitým charakteristickým cílům.

Na základě úkolů PVO v operaci a vyhodnocení konkrétních podmínek může přimout náčelník PVO frontu reálné rozhodnutí o tom, který základní způsob součinnosti bude použit v dané zóně činnosti. Pak je možno zplánovat činnost raket a stíhacího letectva v operaci v základních plánech bojové činnosti vojska PVO i letectva. Mimo hlavní úkoly PVO vojsk, rozdělení zón a způsobů součinnosti bude nutno rozpracovat na stupni PVO frontu a štábu leteckého svazu varianty společné bojové činnosti na důležitá období frontové operace. Důležitost těchto variant bojové činnosti spatřuji v tom, že už předem je možné vytvořit podmínky pro sladěné použití všech prostředků PVO pro rozhodující fáze operace a v průběhu boje pak tyto v závislosti na situaci pouze upřesňovat. V grafickém vyjádření by tyto varianty zachycovaly sestavu, úkoly a zásadní způsoby činnosti v jednotlivých zónách ochrany, včetně vyčleněného úsilí v jednotlivých fázích operace. Z toho pak mohou vycházet štáby PVO i letectva při zpracování a vydávání rozkazů pro podřízené svazky a útvary. Pro zpracování variant bojové činnosti je rozhodující:

— důkladné a všestranné vyhodnocení předpokládané činnosti nepřítele a jeho možnosti,

— činnost vlastních pozemních vojsk v dané etapě operace a možná sestava protiletadlových raket,

— uplatnění stanoveného způsobu součinnosti,

— zabezpečení účinného a nepřetržitěho působení na prostředky vzdušného napadení nepřítele,

— denní a noční doba, stávající a předpokládané meteorologické podmínky.

V těchto otázkách je náplň součinnosti na stupni PVO frontu a štábu leteckého svazu.

Dalším součinnostním stupněm v rámci

vojskové PVO je štáb PVO vševojskového svazu a štáb stíhacího leteckého svazu. Na tomto stupni budou především řešeny praktické otázky součinnosti na podkladě variant bojové činnosti, vydaných štábem PVO frontu. Budou to především otázky vzájemného navázání radiotechnických prostředků, vysílání a přijímání sítě výstrahy, počet a stupeň pohotovostních jednotek, prostorové sladení činnosti (zóny ničení protiletadlových raket, prostory přehrazování a krátkodobého vyčkávání stíhacího letectva), časové sladení bojové činnosti a manévru, otázky spojení a signálů. Rozsah i závažnost řešených otázek ukazuje, že musí být řešeny odpovědnými funkcionáři a ve velmi krátkých časových intervalech. Bude výhodné, aby ke štábu PVO vševojskového svazu byla od štábu stíhacího leteckého svazu vyslána styčná skupina pod vedením funkcionáře na úrovni zástupce velitele svazu s potřebnými pojitky. Tato styčná skupina zabezpečí organizaci součinnosti při zásadě činnosti prostředků PVO podle principu rozdělení pásem činnosti. Budou-li však prostředky PVO působit společně v jednom pásmu, pak bude výhodné vyslat od stíhacích leteckých svazů (útvárů) i styčné orgány na VS útvárů protiletadlových řízených střel. Tyto orgány zabezpečí předání potřebných sig-

nálů pro přednostní činnost raket nebo letectva.

Důležitá je činnost též ostatních druhů letectva, především zabezpečení jejich bezpečného průletu zónami PVO a v neposlední řadě PVO letišť. Štáb PVO frontu uvědomí o jejich letech jak prostředky vlastního radiotechnického systému, tak raketové i PLD útvary. Sdělí údaje prostorové i časové. Sestava prostředků PVO bude řešena tak, aby byly vytvářeny průletové koridory pro letectvo vzhledem k hlavním náletovým směrům. Sestava prostředků PVO musí zároveň s plněním hlavních úkolů ochrany vševojskových objektů vytvářet příznivé podmínky pro ochranu důležitých letištních uzlů (zvláště letiště nosičů atomových pum).

Činnost protiletadlových řízených střel i zvýšené možnosti stíhacího letectva vyžadují maximálně zjednodušené velení i součinnost při PVO vojsk v operaci. Jeví se výhodným učit PVO vojsk v zásadě do několika zón, ve kterých vytvoří podmínky pro centralizované použití všech prostředků PVO v souladu se základními způsoby součinnosti.

Úkoly PVO vojsk v operaci je výhodné rozpracovat v konkrétních variantách bojové činnosti prostředků PVO, podle kterých pak v průběhu operace velet.

### Součinnost raket s ostatními druhy letectva

Se zavedením raket do vojsk vznikají i složité otázky jejich ošetřování a materiálního zabezpečení. Jde bezesporu o složitou techniku se značnými nároky na speciální paliva, náhradní díly a jiné prostředky, nezbytné k jejich provozu. Jistě i přísun vlastních raket a jaderných hlavice vyžaduje zvláštní pozornost. Zvláště důležité je řešit otázky nepřetržitě pohotovosti, stálého spojení a rychlého manévru.

Při uvážení možností jednotlivých dopravních prostředků a vzhledem k důležitosti zásobování raket je nejvýhodnější vrtulník. Proto je výhodné vyčlenit pro potřeby raketových útvárů potřebný počet vrtulníků. Požadavky na nepřetržitost a

kvalitu spojení a nakonec i značné vzdálenosti rovněž vyžadují řešit tyto otázky novým způsobem. Je možné pomocí vrtulníku klást rychle a na velké vzdálenosti telefonní kabel, dále využít vrtulníky (balóny, spojovací letouny) jako retranslační stanice.

Při posuzování možností manévru, zvláště protiletadlových řízených střel docházíme k závěru, že nebudou plně stačit včas chránit prvosledová vojska, zvláště v takových citlivých situacích, jako je přechod velkých vodních toků. Proto je důležité řešit přepravu protiletadlových raket vrtulníky, zvláště raket s účinností proti nízké letající cílům a přepravu radiolokátorů první linie.